

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Yttrande över förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037

Trafikverkets förslag till nationell plan omfattar underhåll och utveckling av statliga vägar och järnvägar under perioden 2026–2037. Planen är avgörande för att säkerställa robusthet, tillförlitlighet och ökat resande i hela Sveriges transportsystem. Jönköpings kommun ser positivt på flera av de föreslagna satsningarna, men vill särskilt betona behovet av ytterligare investeringar för att möta både regionala och nationella mål om hållbarhet, tillgänglighet och tillväxt.

Behov av nya järnvägar

Det är positivt att både Ostlänken och järnvägen Göteborg–Borås finns med i planförslaget, samt att regeringen vill pröva alternativa sätt att finansiera och organisera sträckan Lund–Hässleholm. Jönköpings kommun ser det som en naturlig fortsättning att utbyggnaden mot Jönköping prioriteras, för att integrera ett nytt järnvägssystem som skapar stora effekter för robusthet, tillförlitlighet och ökat resande. Särskilt relationerna västerut mot Borås och österut mot Linköping/Norrköping har idag dåliga restidskvoter, vilket försämrar förutsättningarna för arbetspendling och kollektivtrafik. Kommunen anser att sträckan Linköping–Jönköping–Borås behöver utredas vidare inför kommande planrevidering.

Jönköpingsbanan, Station A6/Ryhov

Jönköpings kommun, Trafikverket och Region Jönköpings län har under 2025 tagit fram en gemensam avsiktsförklaring om en ny station vid A6/Ryhov på Jönköpingsbanan. Kommunen vill särskilt framhålla vikten av att denna station återigen inkluderas i den nationella planen. En station vid A6-området skulle avsevärt förenkla arbetspendlingen till ett av länets mest arbetstäta områden, särskilt till Länssjukhuset Ryhov och angränsande verksamheter. Området har en mycket hög koncentration av arbetsplatser och är en central nod för både vård och service. En välplacerad station skulle bidra till ökad tillgänglighet, minskad biltrafik och ett mer hållbart resande. Vi är övertygade om att detta är en investering som stärker både arbetsmarknaden och klimatarbetet i regionen.

Stationen är mycket prioriterad då den förväntas öka antalet resenärer, förbättra robustheten i järnvägssystemet och skapa bättre integration

mellan nya utvecklingsområden. Kommunen vill särskilt framhålla att nyttorna är större än vad som framgår av samhällsekonomiska beräkningar, då kommunen själv står för betydande investeringar i kollektivtrafik och infrastruktur. Åtgärden är viktig för den regionala utvecklingen och för att öka det hållbara resandet samt avlasta E4 och riksväg 40.

Järnväg Värnamo–Jönköping/Nässjö, elektrifiering och höjd hastighet

Kommunen anser att elektrifiering och höjd hastighet på järnvägen mellan Jönköping/Nässjö–Vaggeryd–Värnamo är en angelägen investering som kommer vara till nytta för hela regionen, både för person- och godstransporter. Investeringen omfattar även viktiga åtgärder på Jönköpingsbanan såsom mötesstation Tenhult–Huskvarna och mellanblockssignaler. Vidare betonar Jönköpings kommun vikten av att Trafikverket fortsättningsvis underhåller järnvägen genom Tabergsådalen så att persontrafik kan ske på nuvarande sträckning även efter att ny järnväg mellan Byarum och Jönköping är byggd.

Väginvesteringar i regionen

Kommunen ser positivt på föreslagna investeringar såsom trafikplats Hedenstorp, utbyggnad av Riksväg 26 Hedenstorp–Månseryd, trafikplats Ljungarum samt trafikplats Ekhagen. Dessa bidrar till att stärka ett underdimensionerat vägsystem, men det finns risk att ökad vägkapacitet leder till ökat bilresande och därmed negativa effekter som buller och barriärer. Kommunen betonar behovet av att utveckla hållbara transporter och att långsiktiga lösningar för E4:an och stadens utveckling måste tas fram i samarbete med Trafikverket.

Riksväg 40 – behov av motorvägsstandard

Riksväg 40 är en av Sveriges viktigaste transportstråk och binder samman Stockholm och Göteborg, vårt industriella inland med Skandinavien största hamn, samt Landvetter som navet för internationella flygtransporter. Sträckan mellan Jönköping och Ulricehamn är den enda delen mellan Stockholm och Göteborg som fortfarande saknar motorvägsstandard. Istället har vi en 2+1-väg, vilket leder till flaskhalsar, farliga omkörningar och återkommande olyckor.

Sverige, Europa och världen rustar nu för klimatomställning, stärkt beredskap och hållbar tillväxt. Väg 40 måste vara en del av den omställningen, inte ett undantag från den. Det är orimligt att ett så avgörande stråk fortfarande tillåts hålla tillbaka både regional och nationell utveckling. Försvaret har tydligt pekat ut väg 40 som avgörande för både civil och militär mobilisering. Kommunen anser att vägsträckan är viktig att utveckla i ett längre perspektiv och att den måste ges motorvägsstandard.

Generella synpunkter

Planförslaget utgår från att klimatmålet 2045 ska uppnås och Trafikverket anger att planförslaget i viss mån bidrar till klimatmålen genom att en större andel av medlen prioriteras för järnvägsinvesteringar. Kommunen anser att ett mer proaktivt förhållningssätt till klimatmålen är önskvärt.

Kommunen ser positivt på att stort fokus lagts på de statliga järnvägarnas drift, underhåll och reinvestering, men anser att ytterligare satsningar krävs för att järnvägarna på allvar ska kunna bidra till det transportpolitiska målet om en hållbar transportförsörjning.

Jönköpings kommun vill även betona vikten av att Trafikverket tar så stor hänsyn som möjligt till näringslivets möjlighet att verka och utvecklas vid genomförande av planen.

Fehrman Bältförbindelsen planeras för öppning efter 2030 och kommer få stor betydelse för framtida transporter av både gods och personer. Det är viktigt att det svenska infrastruktursystemet utvecklas för att möta detta. Kommunen planerar bland annat för en ny kombiterminal där Fehrman Bältförbindelsen kommer påverka flödena till och från terminalen. Kommunen anser att Trafikverket bör ges i uppdrag att utreda hur brister i både kapacitet och tillgänglighet på järnvägsnätet i södra Sverige ska åtgärdas för att möta framtida flöden.

Jönköpings kommun ser fram emot fortsatt dialog och samarbete för att säkerställa en transportinfrastruktur som stärker såväl regionens som Sveriges utveckling, konkurrenskraft och hållbarhet.

JÖNKÖPINGS KOMMUN

Mona Forsberg (S)
*Kommunstyrelsens
ordförande*

Johan Fritz
Stadsdirektör